

Aan de Gemeenteraad Utrecht

p/a raadsleden@utrecht.nl

Utrecht, 5 januari 2021

Geachte raadsleden,

Komende donderdag behandelt u de evaluatie van de de Toekomstvisie Landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen.

Wij hebben uw evaluatie met belangstelling gelezen. Het is goed dat er tussentijds is geëvalueerd en waaruit onder andere blijkt dat het proces tot dusverre in communicatief opzicht beter had gekund. Verder merken wij op dat de gemeente met minder geld een hogere kwaliteit had kunnen bereiken indien minder dure externe bureaus waren betrokken en meer gebruik was gemaakt van de kennis en betrokkenheid die al hier voorhanden was.

De evaluatie komt tot een aantal aanbevelingen, die wij voor een belangrijk deel ook kunnen onderschrijven. Middels deze brief maken wij van de gelegenheid gebruik om met onderstaande aanbevelingen nogmaals onze eigen accenten weer te geven.

1) Essentieel is het waarborgen van de kwaliteit en het karakter als kerngebied in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), als een ecologische toplocatie waarin de 18e eeuwse aanleg nog bijna perfect afleesbaar is. Dit betekent in deze tweede fase van de Toekomstvisie meer aandacht voor maatwerk in beheer met een sterkere aansturing vanuit de ecologische optiek. Een fundamentele keuze om de landgoederen niet als park maar als landgoed van hoge ecologische en cultuurhistorische waarde te beschouwen.

2) In lijn met uitspraken van de raad betekent dit ook een keuze voor een meer natuurvriendelijke landbouw, die niet een belasting maar een verrijking van het gebied kan vormen. Dit zoveel mogelijk in goed overleg met de huidige boeren.

3) De recreatiedruk op de landgoederen zal voorlopig blijven toenemen. Door de coronapandemie beseffen nog meer mensen hoe belangrijk natuur van hoge kwaliteit in de directe omgeving is. Ook bieden bossen de grootste "recreatiecapaciteit". Essentieel is dus een uitbreiding van het bosareaal rond de stad en voor de hele regio. Deze bos- en natuuruitbreiding zou even belangrijk moeten zijn als de woonopgave. Enerzijds kun je kijken waar het huidige bosgebied uitgebreid/aangevuld kan worden, anderzijds zullen ook flinke nieuwe locaties moeten worden gevonden rond de stad en zal het groen in de stad (nog) aantrekkelijker moeten zijn. Het lijkt ons een goed idee de bewoners van de stad en de diverse wijk-, groen- en natuurorganisaties spoedig bij deze opgave te betrekken. Daarbij kan ook worden gedacht aan cosponsoring/verwerving door organisaties als Ecotree, Trees For All et cetera.

4) Daarnaast is het van groot belang dat in alle plannen rond de landgoederen (Omgevingsvisie Science Park, plannen voet Maarschalkerweerd) de druk op de landgoederen niet wordt vergroot maar juist verlicht door natuurwinst en winst op het gebied van

natuurrecreatie, bijvoorbeeld door de landgoederen Rhijnauwen en Oostbroek sterker te verbinden.

5) Er is nog een flinke slag te maken op het gebied van informatie/communicatie over de landgoederen. Wij merken dat er zeker behoefte is aan een uitnodigend informatiecentrum en aan betere informatie op de gemeentelijk website op een direct vindbare plek. Betrek hier ook groene organisaties bij als Utrecht Natuurlijk of de Vrienden.

6) Helderheid over regie en ruimte voor participatie: de landgoederen worden vanuit drie diensten aangestuurd (Stadswerken, UVO, Ruimte) en voor een groot deel vanuit het Stadskantoor. Dat er nu een coördinator is aangesteld is een verbetering, zeker waar het de communicatie betreft. Maar in bijvoorbeeld de discussie over de toekomst van het landhuis Oud Amelisweerd krijgen wij de indruk dat deze 'drievuldigheid' een doortastende en transparante besluitvorming er niet gemakkelijker op maakt. De vraag kan worden gesteld of de organisatie rond de landgoederen niet opener en slagvaardiger kan in een meer toegespitste organisatie onder een heldere doelstelling, waarbij tevens de participatie van burgers en betrokkenen (waaronder ook de bewoners en ondernemers op het landgoed) wordt verbeterd.

7) Uiteraard wordt de toekomst van Amelisweerd in hoge mate bepaald door de uitkomst van de thans lopende procedure tot verbreding van de A27. Deze bedreigt de landgoederen op meerdere fronten: niet alleen het verlies van een essentieel bosgedeelte, maar daar bovenop nog de plannen rond het 'dak op de bak' die tot nog verdere aantasting van het bos leiden: het resulteert in extra bomenkap (oude bomen met bijbehorende natuurwaarden en O2-productie/CO2-vermindering) en verparking. Realisering van het 'dak op de bak' betekent een extra ontsluiting in een deel van het bos waar nu nog relatieve rust heerst. Ontsluiting van dit westelijk deel van de landgoederen doorbreekt de huidige recreatiezonering. Het kan er toe leiden dat er nergens meer sprake is van een werkelijk extensieve recreatiezone.

Bovengenoemde opmerkingen zijn in lijn met de reactie van de Vrienden van Amelisweerd op de concept Provinciale Omgevingsvisie die zij enige tijd geleden hebben verzonden. U treft deze reactie aan als bijlage.

Met vriendelijke groet,

Tieneke de Groot
Jos Kloppenborg
Liesbeth Paardekooper

Vrienden van Amelisweerd

Miranda van Leeuwen
Irene Postma
Wyke Tamminga
Erik Trimp

Buurtschap Amelisweerd - Rhijnauwen